

IZDELAVA GLASBIL IZ RECIKLIRANIH MATERIALOV PRI POUKU GLASBE

Tatjana Lesjak

Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija

in umetniška gimnazija Ljubljana

Kostanjevica na Krki, 31. maj 2025

NAMEN IN CILJI

- Namen: razvijanje kompetenc, ki povezujejo glasbeno izražanje, trajnostno ozaveščenost in praktične spretnosti
- Spoznavni cilj – spoznavanje skupin glasbil glede na način proizvodnje zvoka, material in način uporabe
- Okoljski cilj – razvijanje zavesti o pomenu recikliranja in ponovni uporabi materiala
- Ustvarjalni cilj – razmišljanje in eksperimentiranje z oblikami, zvoki in tehnikami izdelave glasbil
- Tehnično – praktični cilj – razvijanje tehnične in motorične spretnosti od načrtovanja do izdelav glasbil
- Pedagoški cilj – usposobljenost za izvajanje glasbenih dejavnosti v vrtcu

VKLJUČITEV V UČNI NAČRT

- Povezava s cilji modula Glasba v vrtcu (poznavanje skupin glasbil, zvočno izražanje, igranje na glasbila) in Okoljsko vzgojo (odgovorno ravnanje z viri, zmanjševanje odpadkov, ponovna uporaba materialov)
- Kompetence: sodelovalno učenje, varno delo, osnovno razumevanje fizikalnih principov zvoka in uporaba orodij
- V skladu s programom Ekošole projekt prispeva k razvoju kritičnega mišljenja, aktivnega državljanstva in spoštovanja okolja

METODOLOGIJA IN ČASOVNI OKVIR

Faze projekta

- zbiranje odpadnih materialov
- načrtovanje glasbil
- izdelava glasbil
- dekoracija in uglaševanje glasbil
- predstavitev in evalvacija glasbil

Časovni okvir

- traja pet tednov
- vsak teden en gradnik

SKUPINE GLASBIL GLEDE NA ZVOK, MATERIAL IN NAČIN IZVAJANJA

- Glasbila iz kovine v obliki palice, cevi, plošče
- Glasbila iz lesa, plodov, kamnov, kosti
- Glasbila, ki jih stresamo
- Glasbila z membrano
- Glasbila, na katera brenkamo
- Glasbila, v katera pihamo
- Glasbila z uporabo telesa

GLASBILA IZ KOVINE (v obliki palice, cevi, plošče)

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Žablji, cevi, pokrovi	Viseči žablji, cevi, kovinske plošče, kapica kolesarskega zvonca	Svetel, dolg, čist	Ritem, poudarki	Udarjanje s kovinskim tolkalcem

GLASBILA IZ LESA, PLODOV, KAMNOV, KOSTI

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Les, veje, kamni, orehove lupine, lepenka	Kastanjete iz kuhalnic, ploskači iz lesenih gumbov, orehove lupine, bič iz lepenke, kamni, drdrala iz valovite lepenke in nažlebanega lesa	Topel, kratek, naraven	Poudarjanje osnovnega metruma	Tleskanje, udarjanje, strganje

GLASBILA, KI JIH STRESAMO

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Plastična, kartonska, steklena embalaža, kovina, plodovi	Ropotulje, žogice oleseneli plodovi (npr. maka, buče, oreh) napolnjeni z različnim materialom (npr. pesek, sadne peške, zrna, kamenčki) Zvočni nizi – na ogrodja nanizan različen material (npr. kovinski pokrovi, školjke, lupine oreščkov, gumbi)	Šum, šklepet	Ozadje, efekti	Stresanje

GLASBILA Z MEMBRANO

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Lepenka, folija, plastični jogurtovi lončki, pločevinka brez dna, celofan	Ročni bobni, okrogle, škatle z opno, drgalni boben	Bobnenje, basi	Tempo, poudarek	S prsti, tolkali, drgnjenje

GLASBILA, NA KATERA BRENKAMO

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Škatlice, papirna jajčna embalaža, plastične jogurtovi lončki in steklenice, laks	Citre iz vžigalične škatle, kitara iz platičnega kozarca in steklenice z vpetimi strunami iz laksa, gume ali elastike	Vibrirajoč	Melodija, spremljava	brenkanje

GLASBILA, V KATERA PIHAMO

Materiali	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Trstike, lubje, veje, slamice, steklenice, plastične cevi	Trstenke iz trstike, slamic, piščal, steklenice – piščal, rogovi iz lubja, pojoča cev	Pisk, ton	Melodija, pihalna in dihalna vaja	Pihanje, vrtenje

GLASBILA Z UPORABO TELESA

Deli telesa	Primeri	Zvok	Uporaba	Način igranja
Roke, noge, prsi	Ploskanje, tleskanje, topotanje	Telo kot glasbilo; kratki šumi	Ritmična spremljava, gibanje, igra	Ploskanje, trkanje tleskanje, topotanje

W. A. Mozart: Menuet
iz Male nočne glasbe

Handwritten musical notation for the Minuet in G major by W. A. Mozart, arranged in eight measures (A through G) on a single staff. The notation uses rhythmic symbols and body movement icons to represent the music.

Measure A: 3/4 time signature. Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: square, square, square, square, downward arrow, downward arrow, downward arrow, downward arrow.

Measure B: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: square, downward arrow, downward arrow, square, downward arrow, downward arrow, square, downward arrow.

Measure C: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: smiley face, smiley face, smiley face, smiley face, L-shape, L-shape, L-shape, downward arrow.

Measure D: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: vertical line, vertical line, vertical line, vertical line, smiley face, smiley face, smiley face, smiley face.

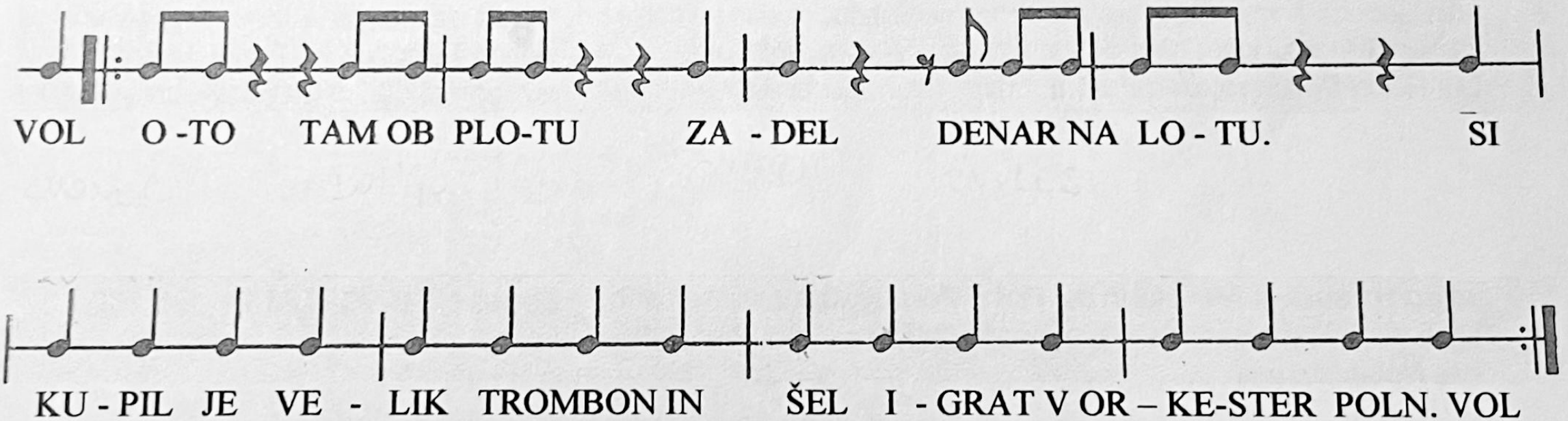
Measure E: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: L-shape, L-shape, L-shape, downward arrow.

Measure F: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: square, square, square, square, downward arrow, downward arrow, downward arrow, downward arrow.

Measure G: Notes: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Symbols: downward arrow, downward arrow, square, downward arrow, downward arrow, square, downward arrow, downward arrow.

UPORABA RECIKLIRANIH GLASBIL V RITMIČNI IZŠTEVANKI

kovinska plošča, žebli, palčke, ropotulje, zvočni niz, boben

Visoka zavzetost
dijakov pri
ustvarjanju.

Trajnostno
zavedanje in
samoiniciativnost.

REZULTATI IN UČINKI

Doseženi cilji – razumevanje
pomena ponovne uporabe
odpadnih materialov, ki
prispevajo k okoljsko
odgovorni šolski praksi

Pozitivni odzivi v
predšolskem
programu.

VIRI IN LITERATURA

- Voglar, M. (1989). “Otrok in glasba: metodika predšolske glasbene vzgoje”. DZS.
- Voglar, M. (1985). “Mali instrumenti”. DZS.
- Blue Man Group. (2018). “How to Build a PVC Instrument” [Video]. YouTube.
- NPR. (2016). “From Trash to Triumph: The Recycled Orchestra”.
- Craft Corner. (2021). “Plastic Bottle Maracas”.
- posnetek z youtube.com naslova [Mozart - Eine Kleine Nachtmusik, K. 525: III. Menuetto Allegretto | Classical Music](#)
- Wolfgang Schmitz: Musikpädagogisches Praktikum – Vol Oto